

Przedmowa.....	5
Wstęp	9
Rozdział I	
Geneza i rozwój przestrzenny organizacji parafialnej.....	15
1. Problem początków organizacji parafialnej w Polsce w literaturze	15
2. Proces rozwoju sieci kościelnej w X-XII w.....	18
3. Problem zagęszczania placówek kościelnych w XII w. na tle dynamiki rozwoju sieci parafialnej w średniowieczu	28
4. Okręgi parafialne a okręgi administracji państwowej i majątków ziemskich	34
5. Początki organizacji parafialnej na Węgrzech, w Czechach, Pomorzu Zachodnim i płynące stąd wnioski dla stosunków polskich	37
6. Sieć parafialna w XIV i na przełomie XV/XVI w.....	43
7. Przemiany w strukturze i funkcji okręgów parafialnych.....	50
Rozdział II	
Kler parafialny.....	57
1. Kategorie kleru parafialnego.....	57
a) Plebani	57

b) Wikariusze	88
c) Prebendarze.....	105
d) Inne kategorie kleru parafialnego.....	115
Lektorzy.....	116
Gracjaliści	118
„Zastępcy” – Substituti	119
Komendarze	120
Zakrystianie	120
Kaznodzieje	121
Mansjonarze	121
Inni duchowni.....	121
2. Problem kumulacji beneficjów	122
3. Globalna liczebność duchowieństwa parafialnego i jego rozmieszczenie.....	131
4. Pochodzenie duchowieństwa.....	153
a) Pochodzenie narodowe.....	153
b) Pochodzenie terytorialne.....	154
c) Pochodzenie stanowe.....	157
5. Wykształcenie.....	158
6. Zagadnienie celibatu.....	165

Rozdział III

Wierni.....	167
1. Aktyw parafialny.....	167
a) Patroni.....	167
b) Witrycy.....	175
c) Bractwa.....	188
2. Początki organizacji brackich i ich rozwój na Zachodzie	189
3. Początek i rozwój organizacji brackich na ziemiach polskich.....	191
4. Struktura organizacyjna i funkcje społeczne	198
a) Zarząd.....	198
b) Członkowie	199
Rekrutacja	199
Prawa i obowiązki.....	202
c) Ołtarz bracki.....	208
d) Fundusze.....	209
e) Uczty brackie.....	210
f) Liczebność członków.....	212
5. Praktyki religijne.....	214
6. Świadczenia na rzecz kościoła.....	221
7. Zagadnienie kultów.....	223
8. Zwyczaje i zabobony.....	229

Rozdział IV	
Kościół parafialny.....	235
1. Budynek kościelny.....	236
2. Wyposażenie kościoła.....	253
3. Cmentarz.....	265
4. Utrzymanie kościoła.....	266
5. Służba kościelna.....	275
Rozdział V	
Szkolnictwo i opieka społeczna.....	279
1. Szkoły.....	279
a) Rozwój sieci szkół parafialnych.....	279
b) Program nauczania i nauczający.....	308
2. Szpitale.....	317
a) Rozwój sieci szpitali.....	317
b) Szpital – beneficjum kościelnym.....	321
c) Uposażenie i jego zarząd.....	323
d) Patronat.....	326
e) Wezwania kościołów szpitalnych.....	326
Zakończenie.....	329
Aneksy	
Aneks I Wykaz szkół parafialnych w archidiecezji gnieźnieńskiej.....	335
Aneks II Wykaz szkół parafialnych w diecezji krakowskiej.....	349
Aneks III Archidiakonat pułtuski wg Rejestru z r. 1530.....	371
Aneks IV Liczba beneficjów i duchowieństwa w poszczególnych dekanatach wg ksiąg kontrybucji z lat 1513, 1527 i 1539.....	375
Bibliografia	
Źródła niewydane.....	385
Źródła wydane.....	385
Opracowania.....	388
Wykaz skrótów.....	401
Indeks geograficzny.....	405
Zusammenfassung.....	431
Spis map.....	435
Spis tabel.....	435
Spis rycin.....	438
Spis fotografii.....	439